

ANN-CHARLOTTE EKENSTEN

SIDAN 1

Minifakta om djurungar vid vatten

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken presenteras några djurungar som har sina bon i närheten av vatten. Vi lär oss bland annat att tumlaren är en liten val och att bävern bygger hyddor av trädstammar och grenar. Men vilket djur är det som kan stänga öronen när det dyker?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Teckning, måleri, modellering och konstruktion. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)
- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Beskrivande och förklarande texter för barn, till exempel faktatexter. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–3)
- Teckning, måleri och modellering. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

ORD ATT FÖRKLARA

sort

hona

vattenyta

år

hydda

simhud

REFLEKTIONER

Låt eleverna reflektera över boken när de har läst den. Reflektionen kan göras muntligt eller skriftligt, enskilt eller i grupp.

- Något jag redan kunde.
- Något nytt som jag lärde mig.
- Detta undrar jag över.
- Detta saknade jag i boken.

Sammanfatta elevernas reflektioner i helklass.

ÖVNINGAR MED BILDER OCH ORD

Kopiera och klipp isär orden och bilderna på nästa sida. Här är förslag på hur man kan arbeta med ord och bild i par:

- Vilka hör ihop? Para ihop bilder med ord.
- Hitta kompisen/kompisarna – Dela ut bilderna/orden i klassen, en/ett till varje elev. Låt eleverna mingla runt i klassrummet för att hitta någon annan/några andra som har en bild/ett ord som de tycker att deras bild/ord passar ihop med.
- Med andra ord – Lägg bilderna upp och ner. En elev tar upp en bild/ett ord utan att titta på den/det och håller upp den/det i pannan. Den andra eleven ska sedan ge ledtrådar till bilden/ordet utan att säga vad bilden/ordet visar.
- Memory – spel där man parar ihop ord och bild.
- Säga en mening till varje bild/ord.
- Skriva en mening till varje bild/ord.

		
		tumlare
säl	bäver	utter
mink	kalv	kut
håla	hydda	simhud
ryggfena	framtänder	val

CHARADER

Lek charader med dina elever. Nedan finns några exempel att använda sig av, alla med anknytning till boken. Hitta gärna på egna själv.

sälen äter	tumlaren andas	uttern leker
bävern simmar	minken jagar	tumlaren dyker
uttern gräver	sälen rullar	bävern bygger

FAKTA OM DJUREN

Kopiera arbetsbladet på nästa sida och faktameningarna nedan. Elevernas uppgift blir att läsa meningarna, klippa ut dem, sortera dem och lägga dem vid rätt djur. När du ser att eleverna har sorterat meningarna och placerat dem vid rätt djur, får de klistra in meningarna i rutorna bredvid djuren.

Föds med vit päls.

Har stora starka framtänder.

Bygger hyddor av trädstammar och grenar.

Är en liten val.

Kan stänga öronen när den dyker.

Har en vit fläck under hakan.

Äter fisk, kräftor, möss och fåglar.

När den simmar styr den med sin platta svans.

Ungen kallas för kut.

Har simhud mellan tårna.

Bygger bo i en håla på stranden.

Ungen kallas för kalv.

Har en trekantig rygghena.

Djur	Fakta
	
	
	
	
	

SKRIV EN BERÄTTELSE

Eleverna ska skriva sina egna berättelser, som ska inkludera ett eller flera djur från boken. Här presenteras några förslag på titlar:

Den lekfulla uttern

Bävaren som fällde sitt första träd

Tumlaren som krockade med en båt

Sälen som tappade sin vita päls

Minken som blev kompis med kräftan

Eleverna ska använda en sexfältare som utgångspunkt. Dela in ett A3-papper i sex lika stora fält. Låt eleverna rita sina berättelser i sexfältaren med en passande bild under varje rubrik. Utifrån bilderna ska eleverna sedan skriva sina berättelser.

Titel	Orientering	Komplikation
Händelser	Lösning	Avslutning

Titel – Vad heter din berättelse? (Bra att spara till sist.)

Orientering – Presentera huvudpersonen. Utgå från frågorna vem? var? när?

Komplikation – Presentera ett problem. Vad hände? Varför?

Händelser – Vad hände sedan?

Lösning – Hur blir problemet löst?

Avslutning – Hur slutar berättelsen?

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad kallas tumlarens unge?
Tumlarens unge kallas kalv.
2. Hur kan en gråsäl se ut i pälsen?
Vit när den föds, men sedan grå, brun, svart eller fläckig.
3. Vad kallas gråsälens unge?
Gråsälens unge kallas kut.
4. Varför tog människan minken till Sverige?
För att använda minkens päls till kläder.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Vad har alla djuren i boken gemensamt?
De är väldigt duktiga på att simma.
6. När har man chansen att se en tumlare?
Har man tur kan man se den när den kommer upp till vattenytan för att hämta luft.
7. Varför har bävern stora och starka framtänder?
Bävern gnager av och fäller hela träd. Den äter från träden och bygger hyddor av trädstammar och stora grenar.

Analys – Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

8. Uttern kan stänga öronen när den dyker. Hur går det till tror du?
Eget svar.
9. Är det okej att använda päls från djur för att till exempel göra kläder? Vad tycker du och varför?
Eget svar.

Sant eller falskt?

Sant

Sälens unge kallas kut.
Tumlaren har en trekantig ryggfena.
Bävern har en platt svans.
Gråsälens unge föds med vit päls.

Falskt

Bävern har små tänder.
Tumlaren är en slags fisk.
Minken äter inte andra djur.
Uttern har sitt bo i havet.

Fakta om djuren

Säl

Föds med vit päls.

Ungen kallas för kut.

Bäver

När bävern simmar styr den med sin platta svans.

Har stora starka framtänder.

Bygger hyddor av trädstammar och grenar.

Utter

Har simhud mellan tårna.

Bygger bo i en håla på stranden.

Kan stänga öronen när den dyker.

Tumlare

Är en liten val.

Har en trekantig ryggfena.

Ungen kallas för kalv.

Mink

Har en vit fläck under hakan.

Äter fisk, kräftor, möss och fåglar.

Gissa djuret

1

Jag lever i havet.

Jag simmar snabbt.

När jag är liten diar jag min mamma.

När jag är liten kallas jag för kalv.

När jag blir större äter jag fisk.

Vem är jag? **Tumlaren.**

2

Jag bor i en håla på stranden.

Jag gillar att leka.

Jag stannar hos min mamma tills jag är ett år.

När jag dyker brukar jag stänga mina öron.

Vem är jag? **Uttern.**

3

Jag föddes på våren.

När jag var en månad öppnade jag mina ögon.

Min päls är mörkbrun.

Jag äter djur som finns både i vatten och på land.

Man brukade använda min päls till kläder.

Vem är jag? **Minken.**

4

Jag kan hålla andan länge.

Jag bor vid sjöar och åar.

Jag tycker om att äta bark, kvistar och blad.

Jag stannar med mina föräldrar i två år för att bland annat lära mig att fälla träd.

Vem är jag? **Bävern.**